

Η ελληνική προέλασις πρὸς τὴν ἄνω Τζουμαγιὰ

ΣΤ΄. — Η ΜΑΧΗ ΤΗΣ ΤΖΟΥΜΑΓΙΑΣ

Ἡ βουλγαρικὸς στρατὸς, φεύγων μετὰ τὰς μάχας τῶν στενῶν τῆς Κρέσνας, συνεκεντρώθη πρὸς τὴν Τζουμαγιάν, ὅπου ἡ ἀντίστασις δὲν προεμηνύετο ἰσχυρά. Αἰφνῆς, ὁμως ἀνέλπιστοι ἐνισχύσεις ἔφθασαν εἰς τὸν ἐχθρικὸν στρατόν. Τέσσαρα συντάγματα τῆς πρώτης καὶ τῆς ἕκτης βουλγαρικῆς μεραρχίας, αἵτινες εὕρισκοντο πρὸ τῶν Σέρβων τοῦ Περὸτ καὶ τοῦ Τσάρεβο-Σέλο, καὶ τὸ 1 σύνταγμα τοῦ Φερδινάνδου καὶ τὸ 6 σύνταγμα, ὡς καὶ πολυάριθμα ἄτακτα σώματα ἀποσπασθέντα ἀπὸ τὴν ἔναντι τῶν Σέρβων παράταξιν, εὐρέθησαν ἀπέναντι τῆς ἐλληνικῆς παρατάξεως.

Αἱ ἐνισχύσεις αὗται ἔπεισαν τὸν ἐχθρὸν νὰ ἀντισταθῇ, καὶ μάλιστα ν' ἀποπειραθῇ ἐπίθεισιν πρὸς ἀνάκτησιν τῶν θέσεών του. Πράγματι ἀπὸ τῆς πρώτης τῆς 14 Ἰουλίου ἤρχισε καθ' ὄλην τὴν γραμμὴν πολύνεκρος μάχη, κατὰ τὴν ὁποίαν ἐκατέρωθεν ἀνεπτύχθη πολὺ πείσμα καὶ γενναιότης μεγάλη. Ἰδίως εἰς τὰ ὄχυράματα τῶν ὕψωμάτων 1378 καὶ 1078 Ν. Α. τῆς Τζουμαγιᾶς ὁ ἀγὼν ὑπῆρξε τρομακτικὸς. Ἐλληνικὸν σύνταγμα τῆς δεξιᾶς πτέρυγος τρεῖς φορές ἤλωσε διὰ τῆς λόγχης τὸ ὕψωμα 1378 καὶ τρεῖς ἐξετοπίσθη ἀπ' αὐτοῦ, μέχρις οὗτος τέλος τὴν πρώτην τῆς ἐπομένης τὸ κατέλαθεν ὀριστικῶς. Ἡ πρώτη ἔφοδος ἔγινε ἅμα τῇ ἐνάρξει τῆς μάχης καὶ ἀπέβη ὑπὲρ τοῦ ἐλληνικοῦ στρατοῦ. Ἀλλὰ μετὰ τινα ὥραν ὁ ἐχθρὸς, ἐνισχυθεὶς διὰ μεγάλων δυνάμεων, ἀντεπετέθη σφοδρῶς καὶ ἐξηνάγκασε τοὺς ἡμετέρους νὰ ἐγκαταλείψουν τὴν θέσιν.

Ἄνασυνταχθέντες οἱ στρατιῶται μας ἐπεχείρησαν δευτέραν λυσσώδη ἔφοδον κατορθώσαντες καὶ πάλιν νὰ ἐκδιώξουν τὸν ἐχθρὸν μετὰ μεγάλων ἀπωλειῶν. Ἄλλὰ καὶ νέαι ἐνισχύσεις ἦλθον εἰς τοὺς Βουλγάρους καὶ τὸ ὕψωμα ἀνεκτίθη ἐκ δευτέρου ὑπ' αὐτῶν· ἀλλὰ καὶ τρίτην φορὰν ἐξετοπίσθησαν ὑπὸ τῶν ἡμετέρων ἀναγκασθέντων εἰς ὑποχώρησιν πάλιν πρὸ νέου ἐχθρικοῦ χειμάρρου.

Τέλος τετάρτη ἔφοδος λυσσωδεστέρα πασῶν ἐξησφάλισεν ὀριστικῶς τὴν κατοχὴν τοῦ αἵματοθαφoῦς τούτου ὑψώματος.

Μετὰ τοῦτο ἡ στρατιὰ τοῦ κέντρου ἐξηκολούθησε τὴν προέλασιν πρὸς τὴν Τζουμαγιάν ἄνευ ἀντιστάσεως, ἐνῶ ἐξ ἄλλου τὸ ἀριστερὸν ἐμάχετο κατὰ πολυαριθμοῦ ἐχθροῦ διεκδικούντος βῆμα πρὸς βῆμα τὸ ἄγριον ἐκεῖνο ἔδαφος τὸ στερούμενον καὶ ἡμιονικῶν ἐτι ὁδῶν.

Τοιοιουτρόπως ὁ ἐλληνικὸς στρατὸς προελαύνων ἐσταμάτησεν εἰς τεσσάρων χιλιομέτρων ἀπόστασιν ἀπὸ τῆς Τζουμαγιᾶς, τὴν ὁποίαν ὁμως εἶδε καιομένην. Οἱ Βούλγαροι φεύγοντες ἔθεσαν πῦρ εἰς τὴν ἐλληνικὴν καὶ τὴν τουρκικὴν συνοικίαν, ἀπὸ τὰς ὁποίας δὲν εὗρῆκε παρά ἐρείπια ὁ εἰσελθὼν τὴν ἐπομένην ἐλληνικὸς στρατὸς.

Οἱ Πρωῦσοι τῆς Ἀνατολῆς!..

Ποῦ καὶ πῶς ἐξεσποῦσε τὸ πολεμικὸν τῶν μένος